

kastet, om den rent juridiske Side af Sagen, som den indtil nu foreligger oplyst, afgiver tilstrækkeligt Grundlag for et saa overordentligt og enestaaende Skridt, som det er: at sætte Rigsretten i Virksomhed.

Men lige saavel som vi nu erkende, at det under ganske normale Tilstande i vort offentlige Liv vilde have været i det mindste tvivlsomt, om der kunde siges her at foreligge tilstrækkelig Grund til Rigsretstiltale mod de to forhenværende Ministre, lige saa bestemt maa vi fastholde et andet Synspunkt, nemlig, at der her er særlige Grunde til Stede, som med Nødvendighed paakalder Rigsrettens Indgriben i denne Sag.

Folket lever endnu efter mere end et Aars Forløb under de ganske umiddelbare Virkninger af en af de største nationale Katastrofer, der nogen Sinde have ramt os.

Denne Rystelse har dels været af økonomisk, dels af moralsk Natur.

Baade Lovgivningsmagten og det private Initiativ have nu i Aar og Dag arbejdet med al Energi for at raade Bod paa Katastroferens ødelæggende økonomiske Virkninger — store Ofre ere bragte i saa Henseende, men endda kan det vel siges, at der er langt til Enden, før disse Ting atter kunne ventes at komme paa normal Fod.

Men det er med Rette blevet sagt Gang paa Gang, at den økonomiske Rystelse langt fra er den værste og alvorligste Side af Sagen. Meget værre er det med det Grundskud, som det, man kunde kalde Retsfølelsen i Folket, har faaet ved de uhyre Tillidsbrud, hvorfra de forskellige Katastrofer i Fjor havde deres Udspring.

Derfor vil det efter min Mening kun nytte lidt at læge den materielle Skade, vort Samfund har lidt ved det sidste Aars Begivenheder, hvis det ikke ogsaa lykkes at genoprette det, jeg vil kalde Tryghedsfølelsen, den indbyrdes Tillid i Samfundslivet, som med disse Begivenheder har faaet saa haardt et Knæk. Men i denne sidste Henseende er der til Dato ikke udrettet noget nævneværdigt. Jeg tør nok sige, at Retsbevidstheden i Danmark befinder sig endnu i dette Øjeblik omtrent paa den samme skrøbelige og usikre Grund, som den har været siden de store Rystelser i Fjor.

Vi anse det under disse Omstændigheder for bydende nødvendigt, at intet Middel lades uforsøgt, som kan tjene til at bringe Landets offentlige Mening i Ro og Ligevægt paa ny.

Det er vor Overbevisning, at de to

tidligere Ministres Forhold til Storforbryderen er et af de Omraader, hvor den offentlige Mening endnu befinder sig i stærkest Uro og Tvivl, og vi se ikke, at de Oplysninger, der hidtil ere blevne skaffede til Veje om dette Forhold, i nogen nævneværdig Grad have bidraget til at skabe Klarhed og Fasthed i Almenhedens Dom om de 2 Mænd, deres Ansvar og deres mulige Brøde. Det kan ikke der nytte, forekommer det mig, saaledes som Ordføreren for Reformpartiet nylig søgte at gøre gældende, at sige, at al Ting nu i Virkeligheden er helt og klart og fuldt oplyst gennem de Forhørsakter, der foreligge. Det kan ikke nytte at gøre det gældende, saa længe disse Oplysninger ikke ere resulterede i en klar og fast Dom, som Almenheden her i Danmark har tilægnat sig og bøjer sig for. Det er det sidste, der mangler, der mangler en Afslutning, en klar, en fast og utvetydig Kendelse, som Almenheden kan respektere og bøje sig for, saaledes at der kan blive en Ende paa Agitationen og Tvivlen i denne Sag.

Vi tro, at vort offentlige Liv vil lide for meget ved, at denne Uvished og Tvivl i længere Tid endnu faar Lov til at beherske det. Og naar man da vil søge en Vej til at faa Ende derpaa, skønne vi ikke, at der, som Forholdene nu ligge, er anden Vej at gaa end den, som en Rigsretstiltale mod de to tidligere Ministre frembyder. Rigsretten er det eneste grundlovmæssige Forum, hvor et Forhold som det her foreliggende kan blive endelig og afgørende paadømt — en Rigsretsakt er den eneste Akt, der kan sætte en Stopper for den Uro og Tvivl, der har fyldt saa mange Tusinde Sind herhjemme i det sidste Aar, netop med Hensyn til de to Mænds hele Embedsførelse som Albertis Kolleger. Hvor stor en Del den politiske Agitation end kan have haft i den Ophidselse, der har samlet sig om de to Navne, J. C. Christensen og Sigurd Berg — jeg skal indrømme, at den politiske Agitation kan have og har haft sin store Del i den Ophidselse —, saa er der for os dog ingen Tvivl om, at Ophidselsen bunder meget dybere i vort Folk, end den politiske Agitation overhovedet kan naa ned. Den bunder i den uhyre Krænkelser, som hele Folket har lidt i sin Retsbevidsthed ved det store Tillidsbrud, som kom for Dagen den 8. September i Fjor, og deri, at der endnu ikke er gjort et virkelig fyldestgørende Skridt fra nogen Side for at skaffe den krænkede Retsfølelse den Oprensning, den kræver.